

**Punkt 1. Ekstraordinært rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – energi)
den 9. september 2022**

EUU alm. del (20211) – Bilag 725 (kommenteret dagsorden)

Klima-, energi- og forsyningsministeren forelagde alle punkter til orientering.

1. Energiforpriser

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 9/9-22 – transport, tele og energi – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20211) – bilag 724 (henvendelse af 6/9-22 fra DI)

EU-note (20211) – E 37 (EU-nyt af 31/8-22 om EU's geopolitiske situation)

Klima- energi- og forsyningsministeren: Formandskabet har i lyset af de ekstraordinært høje energipriser ønsket, at Rådet skal drøfte mulige fælleseuropæiske løsninger. Hensigten med drøftelsen er at give de nødvendige input til Kommissionen, inden denne i næste uge forventes at fremlægge et forslag til hastende indgreb til håndtering af de høje elpriser.

Der er ingen tvivl om, at Europa står midt i en energikrise. De ekstraordinære energipriser presser vores borgere og virksomheder hårdt. Det er vigtigt for regeringen, at der tages hånd om det. Herhjemme har vi allerede iværksat en række initiativer, der kan hjælpe. Men der er også behov for, at vi finder fælles løsninger i EU. Især i den nuværende situation, hvor priserne er ekstremt høje, og forsyningsikkerheden er under pres.

Tempo er desuden vigtigt. Der er behov for at iværksætte tiltag, der kan få virkning her og nu. Først og fremmest skal vi reducere efterspørgslen efter el på europæisk niveau. Hermed tackler vi selve problemet, som er, at efterspørgslen er større end udbuddet. Det kan både sænke elpriserne og bidrage til forsyningsikkerheden. Et effektivt værktøj til at sikre dette er at fastsætte konkrete reduktionsmål for elforbruget i alle EU-lande. Ligesom vi gjorde det med gasforbruget i juli.

Vi bør også indføre et prisloft på import af russisk gas. Det kræver dog, at der kan opnås enighed i EU. Og der vil være en risiko for, at Rusland helt lukker for gassen til EU.

Vi skal også se på EU-tiltag, der kan sikre, at de producenter, der i dag producerer billig el, ikke tjener ekstraordinært på situationen. Det kan ske ved at fastsætte et loft for indtjeningen. Det er angiveligt en løsning, som Kommissionen overvejer. Dette ser regeringen også som en mulig vej frem, da det bevarer mange af de essentielle funktioner, som markedet har til at sikre forsyningsikkerhed og lavest mulige priser.

Løsningen vil ikke i sig selv sænke elpriserne, men den profit, der overstiger indtjeningsloftet, kan bruges til at kompensere energiforbrugerne. Løsningen bør dog være midlertidig, så vi ikke griber u hensigtsmæssigt ind i markedet på længere sigt. Det europæiske elmarked udgør fundamentet for forsyningsikkerheden og for, at vi kan være sikre på at have strøm i kontakterne. Samtidig vil vi ikke dæmpe lysten til at investere i den grønne omstilling, så det skal fortsat være attraktivt at bygge vindmølleparker og solceller.

Det er også relevant, at en EU-løsning giver landene en vis fleksibilitet. F.eks. til selv at kunne sætte indtjeningsloftet for producenternes indtjening samt beslutte, hvordan tilvejebragte midler anvendes.

Kommissionen har skitseret deres planer for det kommende forslag. Det ventes, at nogle lande vil forsøge at fremme mere vidtgående forslag. Spanien og Portugal har f.eks. indført et prisloft for fossile brændsler til elproduktion. Helt konkret betyder det, at staten betaler et tilskud til elproducenterne svarende til forskellen mellem markedsprisen for gas og det fastsatte prisloft. Til trods for, at elprisen for forbrugerne er blevet lavere, har tiltaget øget efterspørgslen efter gas til skade for andre sektorer samt øget afhængigheden af gasimport. Den modsatte vej af, hvad vi egentlig ønsker.

Se debatten under punkt 2.

2. Forsyningsikkerheden til vinter

– *Status*

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 9/9-22 - transport, tele og energi – bilag 1 (sammenfatning side 6)

Rådsmøde 26/7-22 - transport, tele og energi – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 14/7-22)

EU-note (20211) – E 33 (EU-nyt af 21/7-22)

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Formandskabet ønsker en udveksling af synspunkter om status over beredskabsplanlægningen i medlemsstaterne til vinter. Drøftelsen er aktuell – bl.a. set i lyset af lukningen af gasforsyningerne igennem Nord Stream 1.

På EU-plan har vi allerede indført en række fælleseuropæiske tiltag, der skal hjælpe os igennem vinteren. Det gælder bl.a. krav til opfyldning af EU's gaslagre til et vist minimum og reduktion af gasforbruget på mindst 15 pct. EU's gaslagre er allerede fyldt over 80 pct. I Danmark er vi oppe på ca. 95 pct. Endvidere er der sket en stor diversificering af gasimporten til EU fra andre lande end Rusland, og i juli importerede EU mere gas fra USA end fra Rusland.

Det er vigtigt, at vi i den nuværende situation med pres på energiforsyningen bevarer markederne åbne i EU. Det gælder både for gas og el, men også biomasse og træpiller. Det er dog samtidig vigtigt at have beredskabsplanerne på plads, hvis situationen eskalerer yderligere. Og det har vi i Danmark.

Kim Valentin: Danskerne har ikke været så økonomisk pressede siden anden verdenskrig. Derfor kan man godt sammenligne den nuværende situation i Europa med situationen lige efter anden verdenskrig. Vi er i en krigslignende situation i Europa, og Ukraine er reelt i krig. I den nuværende situation føres der desuden krig på energipriser og mange andre områder, og derfor er markedet sat ud af kraft – et marked, der ellers kan regulere alt. Vi må se på, hvordan vi sikrer danskerne fornuftige el- og gaspriser, så vi undgår, at økonomien bliver komplet udhulet, og der ikke længere er el og gas i ledningerne. Der skal være tryghed omkring situationen, som danskerne oplever frem mod næste vinter. Derfor er det fornuftigt, at EU undersøger, hvordan man kan løse problemerne i fællesskab. Det er vigtigt, at det er en fælles, solidarisk løsning, som sikrer vilkårene for europæere og danskere. Vi har før vist, at vi kan løse kriser i fællesskab, og derfor tror jeg også, at vi kan løse denne krise – men det skal være en fælles løsning.

En klog mand har engang sagt, at ekstraordinære tider kræver ekstraordinære løsninger, og det gælder også for denne situation. Tidligere regeringer har sikret, at vi står på et godt økonomisk fundament i Danmark – ikke alle lande i Europa står lige så økonomisk godt. Men det gør Danmark, og det skal vi fortsat gøre, så derfor er der også et økonomisk hensyn at tage.

Denne sag genererer mange spørgsmål, fordi den ikke er særlig velbelyst. Der er en problemstilling, men der er meget få tal at forholde sig til. Kan ministeren oplyse nogle tal, som vi kan forholde os til? Kan ministeren oplyse størrelsesordenen på de forskellige elementer –

hvor stort et provenu forventer man, at den danske stat vil få af et prisloft, og hvordan vil en krise på energipriserne påvirke danskernes økonomi?

Rasmus Nordqvist: Kommissionen griber den alvorlige situation godt an. De lufter deres tanker og idéer og indkalder med det samme til et rådsmøde, således at landene kan komme med deres synspunkter.

Forventer man, at modellen for reduktion af elforbruget vil svare til den model, man brugte på gasområdet, som jo blev en lidt letbetet omgang? Har regeringen en fornemmelse af, om de andre lande er villige til at tage nogle egentlige skridt? Det skal der jo til, for at vi kan have energi nok, hvis det hele går galt.

Jeg har læst, at nogle lande, som f.eks. Polen og Spanien mener, at der også skal indføres prisloft inden for kvotehandelssystemet, hvilket jeg anser som meget katastrofalt. Bliver det diskuteret, og hvor står regeringen i det spørgsmål?

Et indtjeningsloft er ganske fornuftigt, og mange taler om at indføre en slags windfall tax (ekstraordinær skat på overnormal profit), fordi der er ekstreme indtjeninge på visse serviceprodukter i disse måneder. Som jeg forstår det på ministeren og ud fra det, jeg har set fra kommissionsformand Ursula von der Leyen, drejer det sig især om producenter af bæredygtig energi, selv om f.eks. olie- og gasselskaber også har ekstreme indtjeninge for tiden. Vil regeringen undersøge mulighederne for at udbygge Kommissionens forslag, således at f.eks. store olieselskaber, som tjener mange penge på den nuværende energikrise, også er med til at betale gildet?

Søren Søndergaard: Det er jo en ekstrem alvorlig situation for borgerne i Danmark og resten af Europa, og det er oven i købet en fuldstændig forudsigelig situation. Prisstigningerne startede for alvor i 2021, og man skal jo have været relativt optimistisk for at tro på, at Rusland ikke på et tidspunkt ville bruge gassen som våben. Det har vi diskuteret flere gange, og vi har spurgt om, hvordan man forberedte sig på det. Man har gjort nogle forberedelser, men det er på høje tid, at man kommer videre.

I en artikel fra den 6. september 2022 skriver Agence Europe, at det tjekkiske formandskab overvejer at se på en afkobling af el- og gasprisen. Mener regeringen, at der vil være en fordel i det?

Ministeren nævner, at Kommissionen vil reducere efterspørgslen på el, og det er en rigtig god idé. Ministeren henviser desuden til kvoterne for gasprisen før sommerferien, og jeg vil gerne høre, om man har gjort sig nogle erfaringer, som kunne bruge i denne situation?

Jeg tror, at alle her er enige om, at det bedste vil være en europæisk løsning, men dansk enegang kan jo blive nødvendigt, hvis enkelte lande blokerer for en europæisk løsning. Det kunne f.eks. være, fordi de har gjort sig total afhængige af Putin – endnu mere, end vi desværre gjorde. Den tyske regering har relativt klart og entydigt meldt ud, at Tyskland var rede til at gå enegang på områder, hvis ikke der fandtes fælles europæiske løsninger. Er der overvejelser om, at det kan blive nødvendigt, at Danmark går enegang?

Jakob Ellemann-Jensen: Det er væsentligt at træde et skridt tilbage og minde os selv og hinanden om, hvorfor vi er her. Jeg blev medlem af Europaudvalget for 11 år siden, og der

talte vi om forsyningssikkerhed og energiinfrastruktur i Europa. Vi talte om, at energipolitik er sikkerhedspolitik, hvilket også er Søren Søndergaards pointe.

Jeg tror, at vi skal huske på, hvad der har bragt os igennem de seneste 6-7 måneder i Europa, for der er krig. Og vi er i krig. Vi er i en økonomisk krig med Rusland. Rusland er vores fjende, og de agerer som vores fjende. De ønsker at skabe uro, ængstelse og splid blandt de europæiske landes indbyggere ved at bruge gassen som våben. Det må de ikke få lov til, og derfor er den eneste vej frem at stå sammen i Europa. Det er ikke nemt, og det indebærer også elementer, som vi almindeligvis ikke ville synes skal styres fra overnational side. Men markedet er sat ud af kraft, og det har vores fjende sørget for. Derfor er jeg bestemt ikke afvisende over for prislofter, for det kan være nødvendigt i den situation, vi er i.

Jeg appellerer til at sikre det europæiske sammenhold og minde andre medlemmer i EU om, hvad der har fået os til at stå sammen. Ruslands brug af gas som våben er en fjendtlig handling møntet på at mindske opbakningen til ukrainerne, som kæmper for deres frihed. Det kan være svært at huske, når man skal balancere sin budgetkonto derhjemme, for det er vanskeligt for alle danskere. Derfor skal vi sikre, at vi gør, hvad vi kan. Vi skal ikke stikke folk blå i øjnene og bilde dem ind, at vi kan fjerne inflationen. Men vi skal gøre, hvad vi kan, både på det nære med elafgiften, som Venstre helt konkret har foreslået – det er en anden sag – men også for Europas skyld. Hold nu sammen.

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Jeg synes, at Jakob Ellemann-Jensen sætter gode ord på den situation, vi står i nu. Midt i alvoren og midt i alle de ofre, som rigtig mange danskere og danske virksomheder yder lige nu, tror jeg, at det er formålstjenligt at minde hinanden om, hvorfor vi står i denne situation. Det skyldes bl.a. nogle tilfældige forhold ude i den store verden, som jeg vender tilbage til, men vi står primært i denne situation, fordi der er krig i Europa. Vi har formålet – hvilket nok har overrasket mange positivt – at stå sammen, også på svære områder som f.eks. landes energiforsyning.

Dette piller ved almindelige menneskers hverdag i alle europæiske lande. Derfor er alle regeringer selvfølgelig ekstremt følsomme over for, hvad der skal besluttes henholdsvis nationalt og i EU-regi. Men midt i al mørket er det jo i virkeligheden et lyspunkt, at vi har været i stand til at stå sammen om situationen. Hvis vi havner i en decideret forsyningssikkerhedskrise, som vi håber at undgå, men som desværre er realistisk, skal vi også være klar over, at det vil presse den solidaritet. Derfor er det ekstremt vigtigt, at vi er blandt de lande, som virkelig forsøger at holde Europa sammen, og at vi ikke går enegang, som Søren Søndergaard spørger til. Men der er forskellige niveauer af virkemidler, og noget kan man gøre nationalt og noget fælleseuropæisk.

Et indgreb i prisfastsættelsen på elmarkedet på europæisk plan vil betyde allermest – også hvis man sammenligner med nationale tiltag – for den enkelte forbruger og den enkelte virksomhed. Årsagen til, at man ikke har gjort det endnu, er, at situationen skulle være meget alvorlig, før det instrument kom på bordet. Der er gode grunde til, at markedet fungerer, som det gør, og vi har jo fra dansk side – også helt ude på venstrefløj – i gåseøjne været en form for markedsfundamentalister, men ikke for markedets skyld eller drevet af ideologi. For de fleste partier har det handlet om, at markedet har været bedst til at sikre to ting: lave priser

for forbrugerne og den grønne omstilling. Derfor er der en række principper, som jeg går til forhandlingerne med.

Dette er et lidt atypisk møde, fordi vi diskuterer emner med potentiel meget stor effekt for mange danskere, men vi bliver samtidig nødt til at diskutere det på et vist abstraktionsniveau, i og med der ikke foreligger konkrete forslag endnu. Der er mange forslag i omløb fra forskellige interessenter, og vi kan sagtens diskutere dem, men jeg vil bare lige minde om, at I ikke sender mig afsted med et konkret forhandlingsmandat.

Men jeg forstår på jer, at I er enige i de overordnede linjer, som jeg vil præsentere på Danmarks vegne i morgen. Derefter vil det foregå efter helt almindelig proces, hvor vi virkelig kan nørde ned i detaljerne for lovgivningen i det konkrete forslag, når det er kommet. Jeg vil også gerne appellere til, at vi finder hinanden i det spørgsmål, selv om der foregår en masse i dansk politik lige nu. Dermed ikke sagt, at der ikke kan være meningsforskelle, men jeg tror, at de fleste partier er enige om, at vi må prioritere den tid, der skal til, de ressourcer, der skal til, og den samarbejdsvilje, der skal til, for at komme i mål.

Fastsættelsen af elprisen er kompliceret. Ud fra en lidt simpel forklaring fungerer det sådan, at elprisen cleares én gang i timen hen over et døgn. Den billigste energi, som også er den grønne, har forrang. Det betyder, at der kan være tidspunkter, hvor prisen på 1 kilowatt kommer ned på 12 øre, når der er rigeligt af den vedvarende energi, f.eks. når det blæser. I de timer, hvor der ikke er nok af den billige vedvarende energi, bliver de dyre energiformer sat ind, og der kan prisen i øjeblikket komme op at ligge på 5, 6, 7 kroner, når den er højest.

Modellen betyder, at den dyreste del af el'en bestemmer prisen på al el i den pågældende time, og derfor får producenter af vedvarende energi også en højere pris på de tidspunkter. Det har været drivende for udviklingen af vedvarende energi, og det har været med til at sikre, at vi i dag har en lykkelig situation, hvor vedvarende energi i de fleste tilfælde er meget billigere end sort energi. Det er en markedsmekanisme, men en markedsmekanisme, der er fastsat efter to hovedprincipper: lave priser og gode stabile forhold for vedvarende energi.

Hvis vi ændrer i modellen nu, som jeg tror og håber, at vi kommer til at gøre, skal vi gøre os det klart, at det ikke vil være helt uden konsekvenser for den vedvarende energi, som vi gerne vil fremme og støtte. Derfor skal mekanikken overvejes grundigt.

Til Rasmus Nordqvist kan jeg sige, at et eventuelt prisloft vil gælde både vedvarende energiproducenter og andre producenter, som også har overnormale profitter nu. Vi tager forbehold for, at vi endnu ikke har set et konkret forslag og derfor heller ikke har regnet på det. Men vi mener som udgangspunkt, at en fornuftig løsning vil være at bevare den samme prisfastsættelsesmekanisme, men lægge et loft på provenuet eller rettere sagt den overnormale fortjeneste og bruge de penge til at kompensere kunderne på den ene eller den anden måde. Det er vi positive over for, og vi er i gang med at analysere det. Jeg tror også, at det er vigtigt, at tiltagene er midlertidige, netop ihukommende at vi har haft et velfungerende system, og vi har kun denne diskussion på grund af udefrakommende faktorer som f.eks. Rusland.

Men problemerne skyldes ikke kun Rusland. Det er også et uheldigt sammenfald af andre omstændigheder, f.eks. at atomkraftværkerne i Frankrig er pressede, og flere af dem er ude af drift, og at vandkraften i Norge er presset pga. mangel på vand. Det er ellers en af de

stabiliserende faktorer i vores energisystem, fordi vand er en form for lager, men det fungerer ikke, når der mangler vand. På den anden side trækker det i en positiv retning, specielt for Danmark, at vi har en god og stabil biogasproduktion. Der nikker jeg anerkendende til Venstre, for hvis man skal være helt ærlig, har vi historisk set stået lidt forskelligt med hensyn til det spørgsmål, hvor jeg tidligere måske har syntes, at I gik lige rigeligt op i biogas – det gør jeg ikke længere. Så den forbrødring er der da også kommet ud af denne situation. En alvorlig pointe er, at det uanset valgkamp jo egentlig er ret fantastisk, at vi kan mødes både her og i andre fora, hvor vi under fortrolighed informerer hinanden og udveksler erfaringer, for det er vigtigt for kongeriget, at vi kan arbejde sammen.

Hvad besparelser på gas angår, har vi ikke det samlede europæiske tal, men i Danmark ligger vi vist på 17 pct. i besparelser. Jeg talte med energikommisæren om det i sidste uge, og det er mit indtryk, at det med enkelte undtagelser går i den rigtige retning. Det gælder f.eks. Sydeuropa, som jo har fået en undtagelse, og det betyder, at deres forbrug er steget. Men det er inkorporeret i aftalen, at der er mulighed for at gøre reduktionsmålet bindende.

Der er en problemstilling i, at el og gas er to sammenlignelige, men alligevel væsensforskellige ting. Vi skal spare på el, men det er kompliceret, fordi vi vil helst vil af med gas, og de fleste steder er alternativet til gas netop el. Og vi skal ikke ende i en situation, hvor nogen bliver straffet for at skifte gasfyret ud med elvarmepumpe, så der bliver nødt til at være en differentieret tilgang. Man kan ikke bare se firkantet på, hvor mange kilowatt, der bliver brugt – man skal også se på, hvor det bliver brugt, og hvordan det bliver brugt.

Jeg tror, at det vil være en god idé at gå efter fælles reduktionsmål, fordi det vil skabe øget opmærksomhed, og alt efter hvor bindende det bliver, kan det også have direkte effekt. Desuden har vores fælles europæiske regler for lagre vist sig at være et effektivt redskab. Selv om vi har lagre i Danmark, er det jo ikke danske lagre. Udenlandske aktører har også gas i danske lagre, ligesom danske aktører har gas i udenlandske lagre, mens nogle europæiske lande slet ikke har lagre. Derfor er det vigtigt at sikre, at alle lagre i Europa er fyldt op. I Danmark er lagrene 95 pct. fyldt, og samlet set er de på europæisk plan over 80 pct. fyldt. Gas fra Rusland dækker nu 10-15 pct. af EU's gasforbrug, men Kommissionen har sagt, at man vil kunne klare sig igennem en vinter, hvis vi sparer på den måde, som vi har lovet hinanden, og lagrene er fyldt, som vi har lovet hinanden, selv hvis Rusland lukker for gassen.

Når der så alligevel er behov for yderligere tiltag, skyldes det dels priserne, men også at forudsætningerne hviler på en alt andet lige-betragtning. Men alt andet er jo sjældent lige – specielt ikke lige nu, for det forudsætter, at der ikke sker andre fluktuationer i gasforsyningen til Europa. Beregningerne hviler i øvrigt også på nogle grundantagelser om, hvordan vind og vejr kommer til at arte sig. Hvis vi får en meget hård vinter, hvor det ikke blæser særlig meget, er situationen en anden, end hvis vi får en mild vinter, hvor det blæser rigtig meget.

Katarina Ammitzbøll: Jeg er p.t. i Frankrig, og her fylder energikrisen også meget. Som ministeren siger, er mange af a-kraftværkerne taget ud til vedligeholdelse, og Frankrig har nedsat et energikrigsråd. De nedsatte noget lignende under covid-19-krisen og tidligere under krigslignende tilstande, og det siger noget om, hvor alvorligt man ser på situationen i Europa.

Kommissionens forslag er interessante – det vil nærmest være et paradigmeskift, da vi tidligere har været enige om, at energi var et nationalt anliggende. Vi mener, at fastlæggelse

af en øvre grænse for import af russisk gas kan være et meget vigtigt tiltag. Vi havde møde med den ukrainske og den britiske forsvarsminister for nylig, og den britiske forsvarsminister sagde, at man skal stoppe med at importere energi fra Rusland. De har tjent 100 mia. dollar de første 100 dage. Det er ekstremt vigtigt, at vi får gjort noget ved det – ikke kun på grund af krigen, men også på grund af energien.

Vi er bekymrede for, hvordan man vil afgøre, hvad der betragtes ekstraordinære indtjeneringer for selskaber, der producerer grøn energi. Det er ikke så længe siden, at nogle af dem havde røde tal, og de indtægter skal ikke bare ned i foret på medarbejderne, men skal geninvesteres. Vi har et kæmpe behov for udbygning af elnettet, og vi har vedtaget i elforsyningsloven, at selskaberne skal betale for det, for hvis ikke de gør det, kommer borgerne til det. Jeg synes, at det er vigtigt, at de indtægter, som også går ind i vores egen skattekasse, ikke bare fordeles ud andre steder i andre sårbare regioner eller ende i en fælles pulje i EU, men at vi får sat nogle rammer, som sikrer, at indtægterne bliver kanaliseret ud i vores eget system, som vi har et så stort behov for at udbygge.

Hvordan kan man gøre noget mere centralt for at spare på energien i forhold til, at vi er energiforbundne? Vi er jo godt i gang herhjemme. Og ligger der nogle tal til grund for forslagene, som også Kim Valentin spurgte om?

Vi bakker selvfølgelig op om, at ministeren går til forhandlinger, men vi forventer ikke, at man lægger sig fast på en aftale. Forventer ministeren, at der bliver tale om en samlet pakke, hvor man skal godtage alle elementer, eller kan vi som medlemsland godtage nogle forslag, men stå uden for andre?

Kim Valentin: Jeg tror, at vi ligger meget på linje med hinanden, men det er vigtigt at få sagt, at en løsning, der sætter markedsmekanismerne ud af spil, skal være midlertidig. Andre lande vil presse på for at gøre ændringen permanent, fordi de har direkte interesser i en kortslutning af markedet. Derfor vil jeg bede ministeren bekræfte, at vi ikke bevæger vi os i den retning.

Det er også derfor, jeg beder om tal. På nuværende tidspunkt er det ikke så konkret, men inden man går til en forhandling, er det en god idé at have overvejet, hvad der sker, hvis man indfører et prisloft. Vurderer ministeren, at der er tale om 100 mio. kr., eller er der nærmere tale om milliardbeløb?

Rasmus Nordqvist: Hvordan vil man gå til drøftelsen fra dansk side? Efter min mening bør man fra dansk side i hvert fald reflektere over kvotehandelsystemet. Jeg synes absolut ikke, det er en god idé, polakkerne har fået, men sådan er det så tit med den regering.

Selvfølgelig skal man ikke straffes for at gå fra gas til el, men selv om vi kan producere bæredygtig el, skal vi også se på, hvordan vi kommer ned i energiforbrug i denne situation.

Arbejdet med reduktioner på gas før sommerferien var ikke så kønt. Som jeg læste rådskonklusionerne, var de nølende, og der er behov for andre tiltag nu. Vi kan ikke tillade os at vente 4 måneder og se, om landene har løst det af egen drift. Man må understrege situationens alvor, og derfor vil jeg godt vide, hvordan man fra dansk side ser på at bruge de fælles muskler til reduktion i energiforbruget?

Søren Søndergaard: Som jeg har forstået den tyske kansler, Olaf Scholz, er de allerede gået i gang med tiltag, som skal ske relativt hurtigt, og noget af det kræver, at EU følger efter eller i

hvert fald giver sit tilsagn. Hvordan vurderer ministeren tidsperspektivet – er det en uge eller en måned?

Og så vil jeg gerne spørge, hvad man mener med, at markedet ikke fungerer? Russerne lukker for gassen, fordi de vil have lov til at smadre Ukraine, mens klimaforandringerne gør, at der ikke er vand i Norge osv. Så falder udbuddet, efterspørgslen er den samme, og så stiger priserne. Er det ikke et perfekt fungerende marked?

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Mange fagøkonomer vil give Søren Søndergaard ret i, at markedet fungerer. Men markedet fungerer ikke på den måde, vi ønsker. Vi ønsker, at markedet leverer lave priser og grøn omstilling, og nu leverer det ikke lave priser. Vi plejer at adskille forsyningssikkerhed fra prisproblematikker, men vi er nu i en situation, hvor det kan blive en lidt kunstig sondring, fordi priserne kan blive så høje, at det kan være ligegyldigt for forbrugerne, om der faktisk er forsyningssikkerhed, hvis de ikke har råd til at købe gas eller el. Hvad angår tidsplanen, tror jeg, at det kommer til at gå stærkt. Jeg vil være overrasket, hvis ikke kommissionsformand von der Leyen fremlægger konkrete forslag i forbindelse med hendes »State of the Union«-tale i næste uge. Jeg forventer, at energiministrene bliver indkaldt ugen efter. Gasaftalen fra før sommerferien tog 5 dage at indgå, og jeg kan ikke huske, at det er sket så hurtigt før i min tid i EU-politik. Denne situation er mere kompleks og mere vidtrækkende, så det vil nok ikke gå helt så hurtigt, men det vil kunne gå stærkt. Det er også nødvendigt, fordi implementeringen i de enkelte lande godt kan blive ret kompliceret. Vi har travlt, hvis det skal have effekt fra førstkommande vinter, og det er en hovedprioritet fra dansk side.

Det bringer mig videre til Katarina Ammitzbølls spørgsmål om mulighed for fravalg af dele af pakken. Det forventer jeg i overvejende grad ikke, for det bliver nødt til at være fælles løsninger. Men vi vil arbejde for, at der bliver et vist bevægelsesrum for implementeringen, således at vi er enige om grundprincipperne, men kan implementere det forskelligt. Det er nok også nødvendigt, fordi der trods alt er forskellige setup for energi i landene uagtet det fælles europæiske energimarked.

Til spørgsmålet om kvotehandelsdirektivet fra Rasmus Nordqvist kan jeg sige meget klart, at vi er imod. Den polske statsminister, Mateusz Morawiecki, luftede tanken om at suspendere ETS (kvotehandelssystemet) på pressemødet efter Marienborgmødet, og det blev meget kraftigt tilbagevist af kommissionsformand von der Leyen. Det vil være den helt forkerte vej at gå, og havde forslaget været på bordet, ville vi have været imod.

Jeg deler Kim Valentins ønske om flere tal, men der foreligger ikke engang et forslag endnu, og derfor er der heller ikke nogen tal. Vi taler ikke om millioner, men om milliarder – og det er i euro – på europæisk plan.

Jeg har stor respekt og forståelse for, at I gerne vil dykke længere ned i sagen, og I bliver inviteret til drøftelse enten her eller i ministeriet, så snart vi bliver klogere. Nogle jer har en forkærlighed for nørdesessioner, og det kan jeg godt love, at I får her, for det er meget vigtigt, at vi har den fornødne viden. Vi kommer også til at inddrage forskellige aktører i det danske samfund, så de kan fortælle os, hvad det kommer til at betyde for dem – positivt og negativt.

Formanden: Tak for tilsagnet om en inddragende proces i det videre forløb.